

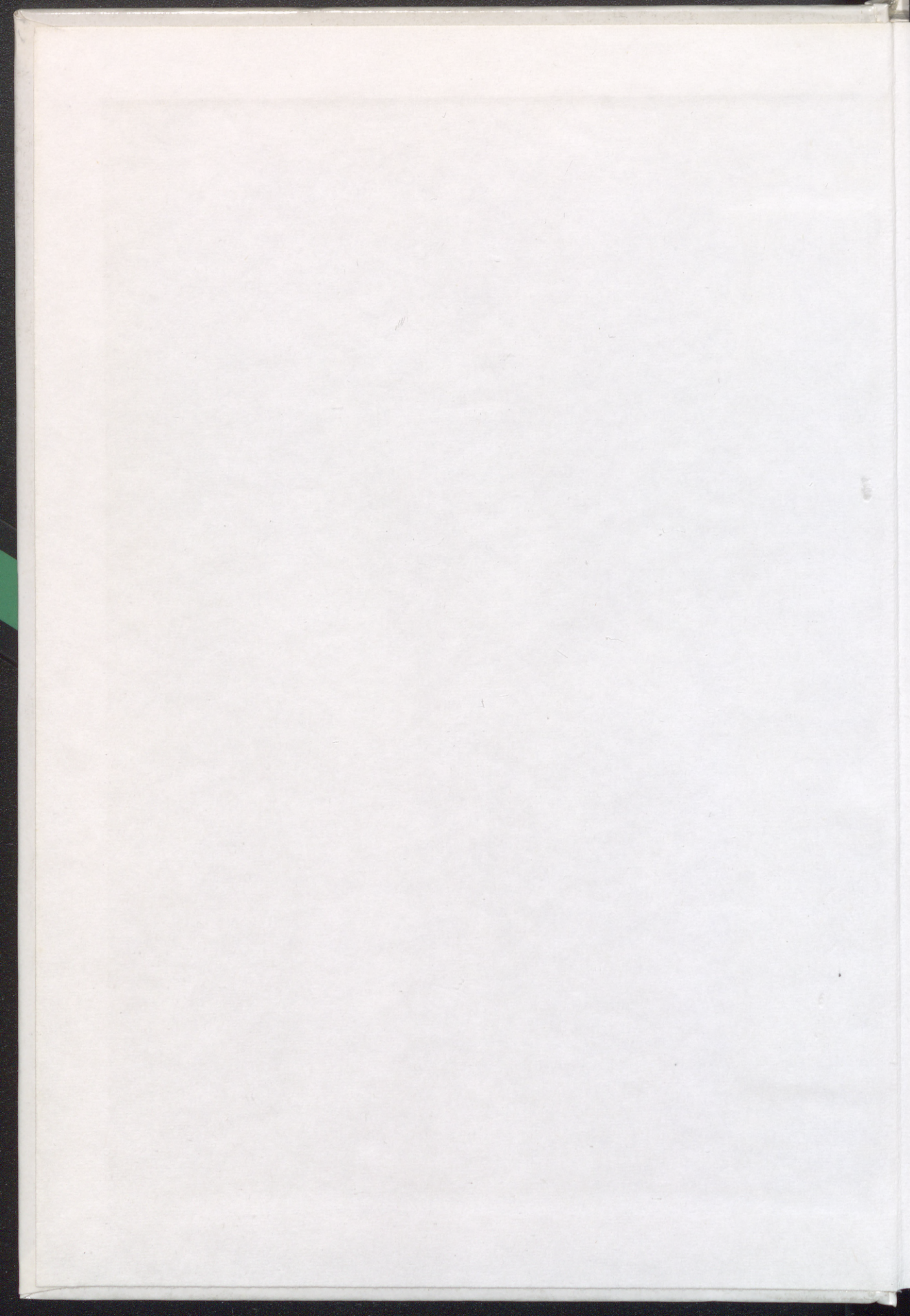
MC.
110.693

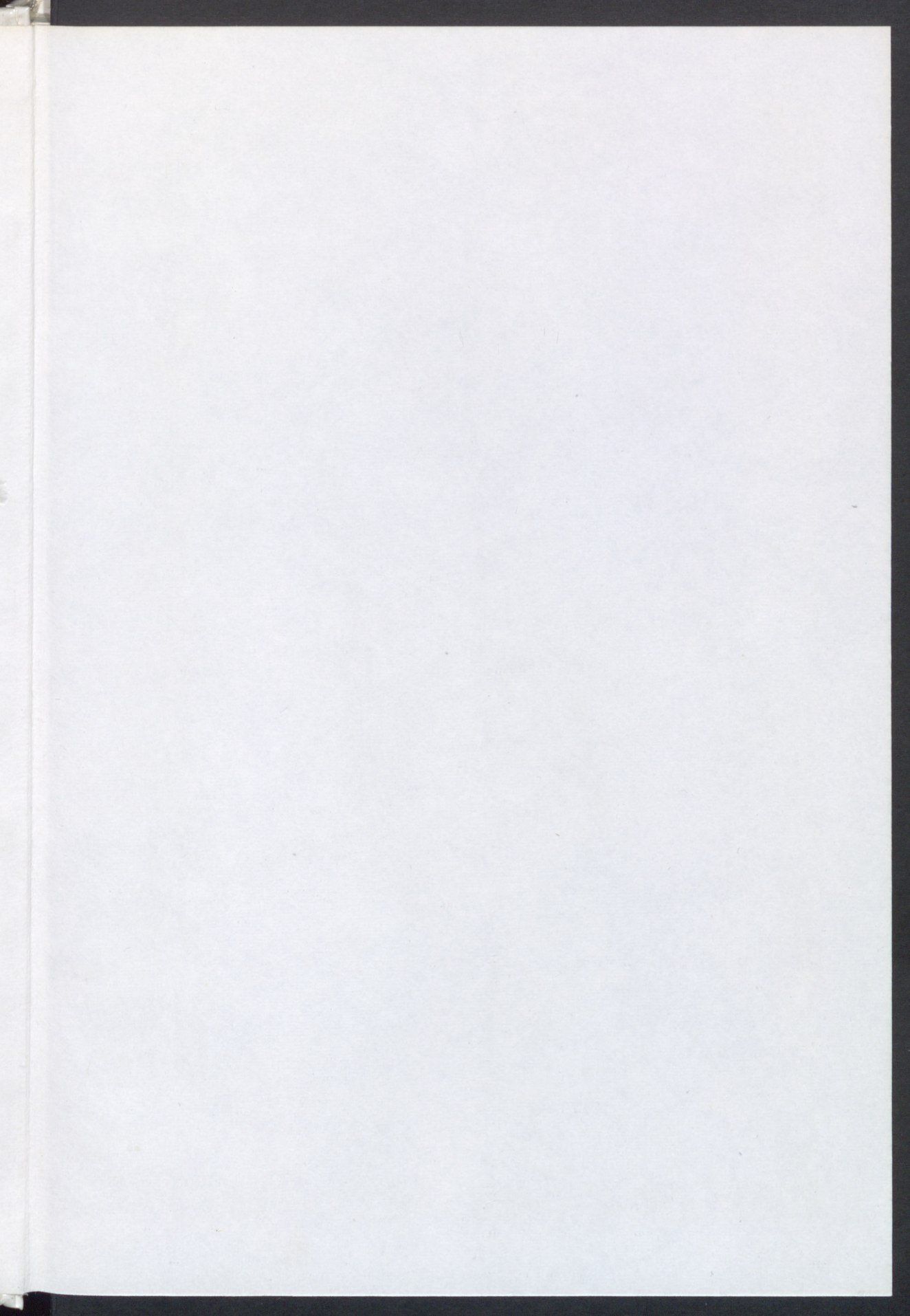

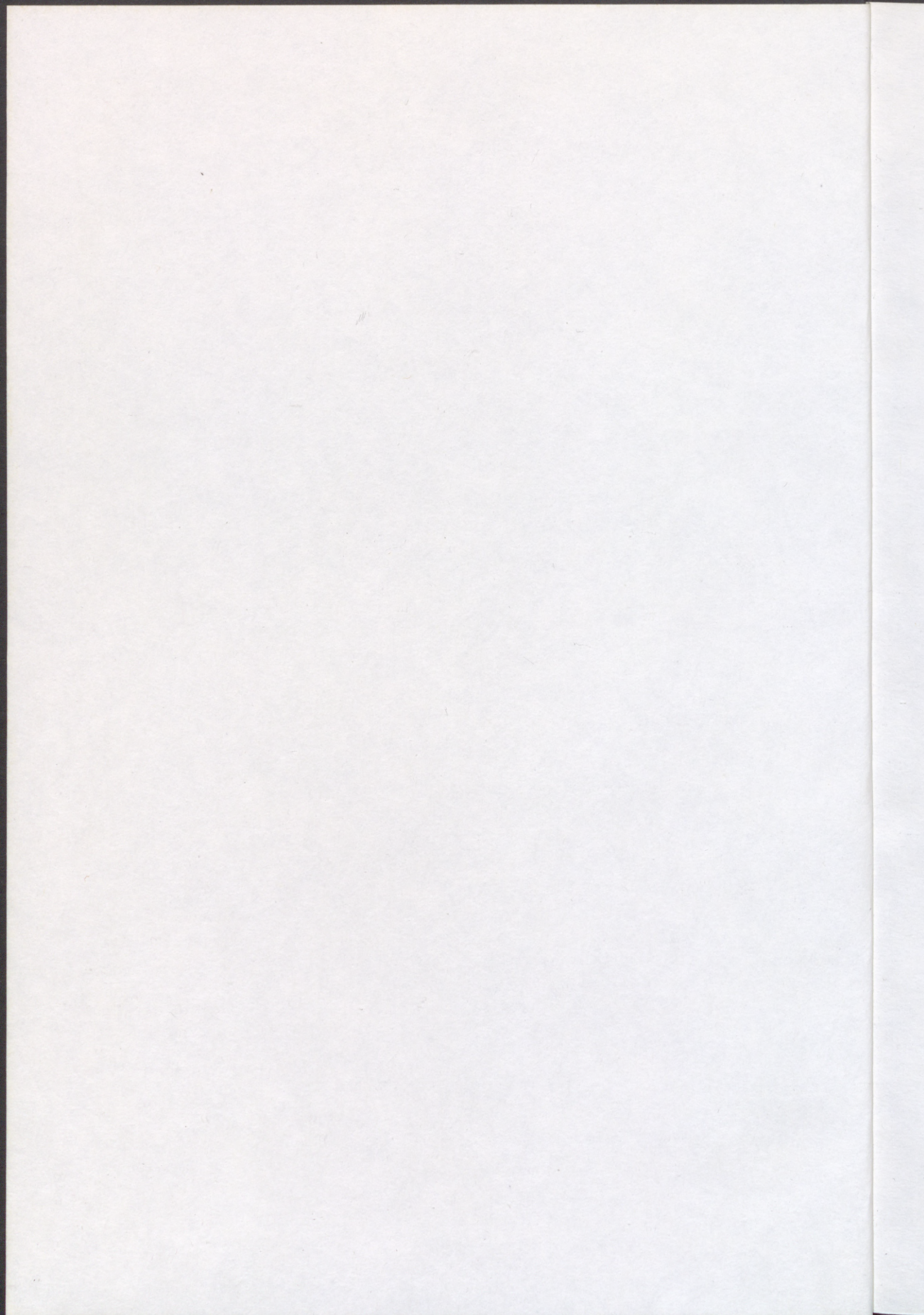
KESZELI
FERENC

SZÓHANGCÚR

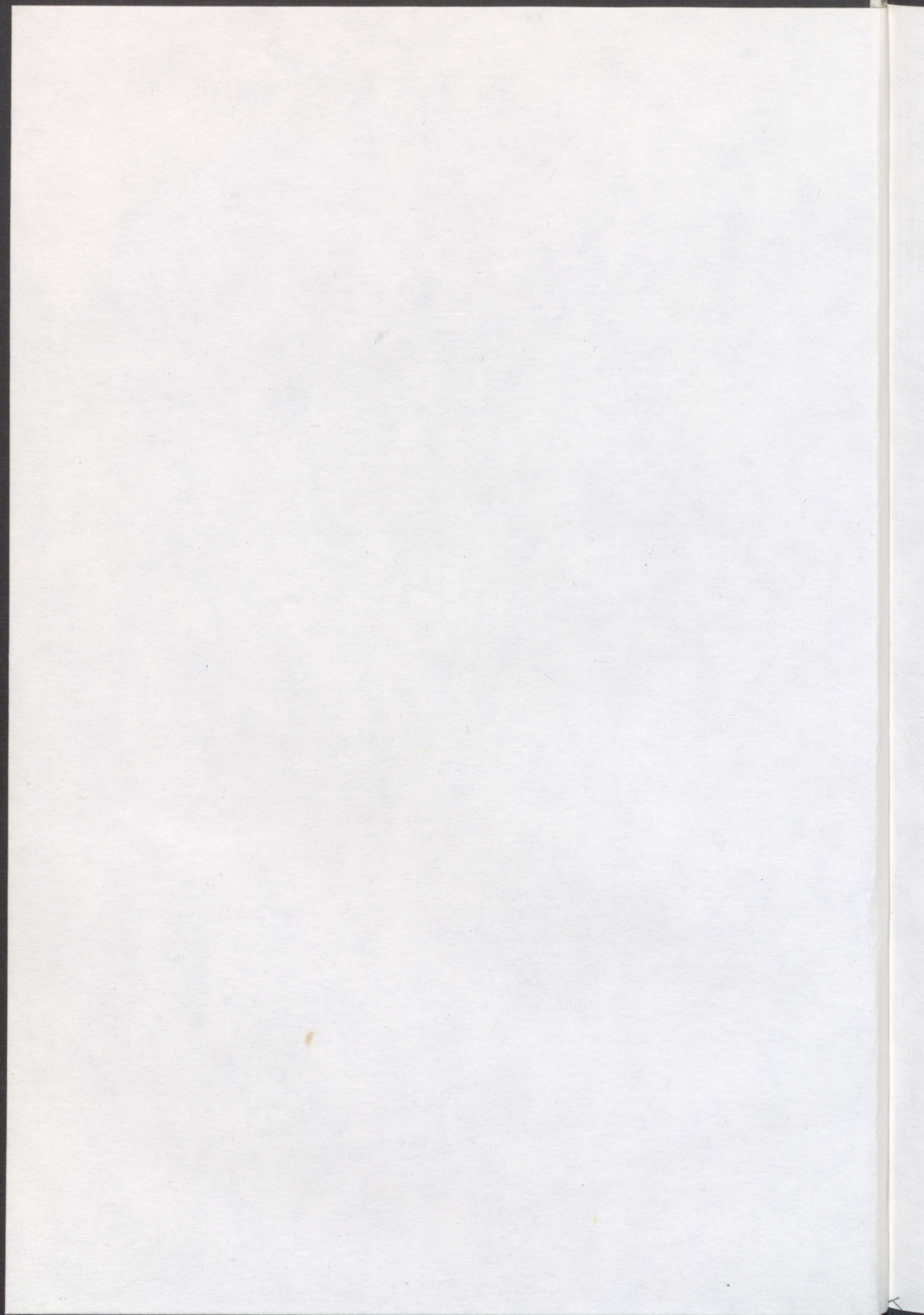
MADÁCH

Madách

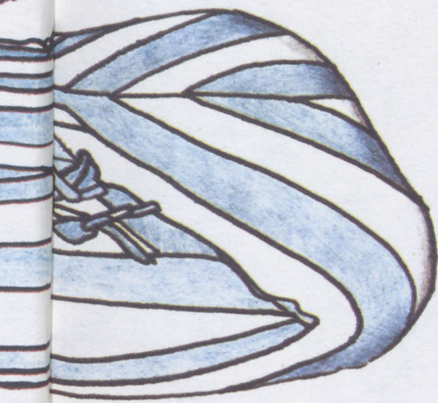
Keszeli Ferenc
Szóhancúr

ESZELI FERENC

SZÓHANCÚR

Madách

Illusztrálta
SZKUKÁLEK LAJOS

MC 110.693

1990

© Keszeli Ferenc, 1990
Illustrations © Szukálek Lajos, 1990

ISBN 80—7089—076—2

ISBN 963.11.6930.8

Csudakert

A zöldség — mely különféle —
kertetekben külön kél-e?
Mert minálunk együtt kél
minden, ami külön fél.
Paradicsom paprikával
kolbászkaró mellett,
a minap is: reggelire
pompás lecsót termett.

Ilyen-e a kertetek?
Kel-e benne kel s retek?
Mert minálunk együtt kel,
ezért neve retkes kel.

Terem halunk salátával,
s tormával a füstölt csülök.
Halsalátát a Klarával
addig falok, amíg ülök.
Ücsörgésből felállok,
sós mogyorót kajálok.

Mert a sóska bokrában
terem meg a mogyoró,
és az eszem tokjában
ez a vers, mely „csudajó”.

Prózavers

Mi most a vonatra várunk,
de késik, ezért mérgemben
és unalmamban kigondolom,
hogy legjobb lenne az
állomásokat az állomások
mellé építeni, és így tovább.
A vonatok szépen végigállnák
a síneket, tele lennének a
sínek vonatokkal végestelen-
végig, és így tovább. Mi
pedig mennénk a késedelem
nélkül ácsorgó vonatokban,
mennénk bennük végestelen-
végig, és így jutnánk tovább.
Hosszában a vonatokra nem
is kéne ajtó, és mozdony se
kéne, meg kalauz se, nem
kéne szén, se víz, se füst,
se fütty, meg állomásfőnök
se kellene, meg sín se és
talpfa, meg vasútigazgató.

(Ebben a versben nincs rím se, és
vasúti egyenruhás ipse se, mafla
tolató, és versmenesztő
menetrend se.)

NECE

PATR ♥

BOGYARÉT SIGÁRD
MAD

JÓKA

ELLE

Dzsungel

Azt kérdik az elefántok:
miért terem fügefán tök?
Tökindán miért nincs ragya,
gerendának hol a rügye?

Miért van a tökön ragya,
káposztának hol az agya?
A bokorba' — aki figyelt —
miért nem láthatott fagyalt?

Fagyal bokrán fehér bogyót,
seprűnyélen öreg banyát,
öreg banyán veres haját,
foglalt padban üres helyet?

Ki látott már falon foltot,
éhes embert, ki mást faltat?
Altatódalt kora reggel,
egyetlen szót három raggal?

Ki látott lépni verebet,
embert, ki ebbel ver ebet?
Ebet, aki őriz rablót,
s vadlót, mikor visel zablát?

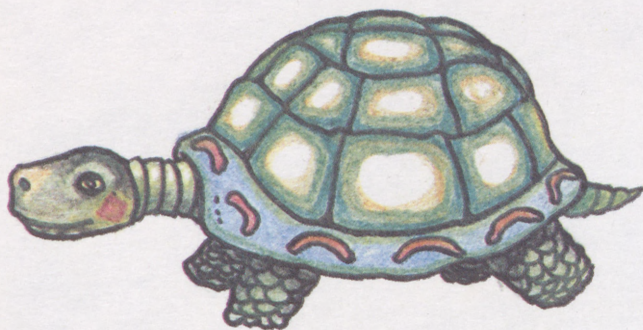
Ki hallott már sünt dalolni,
teliholdat lent delelni?
Láttál-e már vízben varsát,
folytatnád-e ezt a verset?

Ha folytatnád, el ne árasz!d!
Ha áradna, el ne ereszd!

Kis állatkert

A teknőc

Ha a háta nagyon viszket,
kaktusszal is megvakarná . . .
Kenne reá kencét, gipszet,
ha a páncél nem takarná . . .

A százlábú

Ötven pár cipője van a százlábúnak,
öltözködés közben fejét hajtja bűnnek:
mert amikor felhúz az ötvenből tizet,
kint a toronyóra elüti a delet.

A zsiráf

Nem vagyok zebra, ki stráfos:
karcsú külsőm szép, zsiráfos.
Nyakam hosszú, de nem görbe,
ritkán nézhetek tükörbe.
Ott, hová a nyakam felnőtt,
ott látom a gomolyfelhőt.

A bálna

Akár nőtlen, akár nem nő,
a bálna hatalmas emlős.
Ahogy született: meztelen,
tengerben úszkál, nesztelen.

A szöcske

Fürge a szöcske, akár a szikra,
mindegyik lába nyakig-lábikra.
Pattan a szalmán, szökdel a réten,
milliót ugrik egyetlen héten.

A hódok

Hódfi szól a hódleányhoz:
hadd legyek a hódolód!
Hódlány mondja hódfiúnak:
kérlek, ahogy gondolod!
Egér s mókus lesz vendégünk,
ha üljük a lakomát . . .
De mert mohó, meg se hívjuk
a hörcsögöt, a komát.

Tengericsillag

Csillag vagyok — nem az égen,
tenger mélyén élek régen.
Hidd el nekem, kis barátom,
hogy a Holdat sose látom . . .

A számár

Számár vagyok — büszkén vallom,
s büszkén hordom füleim.
Gúnyszavatok meg se hallom
— így neveltek szüleim.

A páva

Páva vagyok: gőgös, büszke,
de nem buta, mint a kecske.
Az igaz, hogy nincsen szarvam,
ámde ékszer minden tollam.

A pingvin

Lent élek az Antarktiszon,
hol nesztelen jéghegy oson.
Nem fázom, mert nincs is kezem,
halat nyelek, ha éhezem.

Csókápár

Csókák vagyunk, nem varjúk!
Frakkunk kinő, nem varrjuk.
Felborzolja a szél, ni!
Megtanulunk beszélni.

Pávián

Majom vagyok: pávián.
Nevem tudod? Fábián.
Fa tetején henyélek,
banán-kolbászon élek.

A menyét

Megszólal az öreg menyét,
fiát hívja meg a menyét:
„Rúgja meg a rókaboka,
mért nincs nálunk unoka?!”

A héja

Fenn a fán egy héja méléz,
lentről látom, hogy fennhéjáz.

A meztelen csiga

Meztelen csigácska nesztelen mászik,
meztelen követi párja, a másik.
Tudja, hogy utol sohasem érheti,
nincs keze, ezért sohasem kérheti.

A zerge

Szól a zerge:
ne légy kerge!
Sziklán lépkedsz,
nem aszfalton!
Óvatos légy,
mint a csuka,
mikor gyalog
jár a parton.

Araszoló hernyó

Erre szól az
araszoló
hernyó:
lábak nélkül
araszolni
nem jó.

Szitakötő

Szól a szép zöld szitakötő:
nem vagyok én egy lóköető!
Lovat se kötök, szitát se,
ajtót se nyitok, vitát se.

Betűzöszú

Nem a könyvben élek — fában,
rágok iskolatáblában.

Desszertként eszem a krétát,
játszom az analfabétát.

Múzeumbogár

Múzeumban élek,
sohasem henyélek.

Rágok bútort,
rágok kardot,
markolatot, élet,
rút dolog a restség,
rágva szép az élet!

Sutabogár

Szentjánosbogárhoz szól a sutabogár:
mért pislákol rajtad az a buta sugár?!
Belőled pedig a sutaság bugárzik,
vagy ha jobban tetszik: butaság sugárzik.

Cserebogár

Méhkasban a here henyél,
cserebogár csereberél.

Ebből lesz a here-csere,
abból meg a csere-here.

Cincérek

Szirmot őrző csőzcincér,
bástyavédő hőscincér.

Pézsmacincér, gyászincér,
egyikük se főpincér.

Rezedalepke

Virágra libben rezedalepke,
elkapod — íme: kezded a leple.
Ujjadon marad a szárnya pora,
riadtan libben messzire, tova.

Dankasirály

Zátonyon trónol a
dankasirály,
halra vadászó
vízikirály.

Barázdabillegető

Kicsi barázdabillegető,
hant tetejéről billeget ő.
Fénylő farokkal villogat ott,
nem hagy a lába billogot ott.

Csoda

Gyalupadon
deszkaszál
— szárnya nő,
s a deszka száll.
Nem lesz asztal
belőle,
de madár se,
lelőve.

Postafordulta

Decembernek
dere pereg,
fázós ember
beleremeg.
Jó barátom
Kelep Elek
— kelekótya,
fura alak —,
ki most messze
Afrikában
fagyok miatt
nem kesereg . . .
Azt írja,
hogy a mocsárban
gólyák laknak
famozsárban.
Kelep Elek
fehér gólya,
Feketeföld
Télapója.
S mert az idő
ott nem zordoz,
kígyót-békát
összehordoz.
Nem is győzi
nyelni neje,
tele van a
begye vele.
De azt mondja:
egye fene!
Azt írja, hogy
a nagy lápon

orrszarvú jár
— gólyalábon.
Hogy megnősült
a gazella,
s neje neve
Szép Gizella.
És megnősült
Pörge Kálmán,
fent lakik egy
törpepálmán.
Elefántok
— ha megellenek —
sok afrikot
lelegelnek.
No és hogy a
zebra-stráfot
pénzért festik
a zsiráfok.
S a Níluson
van egy malom,
molnár ott egy
öreg majom.
Írja, hogy a
törzsfőnökök
komputerrel
vonnak gyököt,
miközben a
sütőtököt
sülten eszik
a törökök.
És hogy a fán
termesz terem,

s gatyában jár,
nem meztelen.
Nincs hajója
a kalóznak,
s vízilovak
ott csikóznak,
hol a kecskék
hóval sóznak.
Krokodilok
istállóznak,
édes banánt
majmok sóznak.
Gumit rágnak
a tapírok . . .
„Szent igaz ám,
amit írok!”
De amit ír:
nem hiszem el,
mert barátom,
Kelep Elek,
sok bizalmat
nem érdemel.
Gólya komám:
Kelep Elek!
Minden sorod
igen remek.
Sokat írnál,
egye fene,
bár nem igaz,
csak a fele.
Minden túlzást
elviselek,
csak levelezz
velem, Elek!
És bevallom

hamarjában:
telelnék én
Afrikában.
Lennék én is
vándormadár,
ki nyárvégen
messzire száll.
S tavasszal, ha
az ég derül,
messzi tájról
hazarepül.

Sajnos, nevem
Kalap Elek . . .
Soha sehova
se szállok,
itthon élek,
nem henyélek,
s mint afféle
fura alak,
folyton rímet
kalapálok.

Bor bej

Volt egy borbély, igen lusta,
vadon termett rajt borosta.
Beretvával nem beretvált,
borostásan babot rostált.
Rostált bele borsót is,
borsó közé timsót is.

Bort ivott az öreg korhely,
bajszán csillogott a borhely.
Beretváját is eladta,
bort vett rajta az ebadta.

Hej, fehérbor!
Vörösbor, hej!
Jaj de korhely
ez a bor bej!

Szófejtő

Tudod-e: a fészkes fene miféle,
s a fészekbe ez a fene befér-e?
Van-e ennek a fészeknek fedele,
s a fenének van-e vajon fenéke?
Mert ha van, hát ez a fészek fedeles,
s felteszem, hogy a fene meg fenekes.

Medvebocskor

Mikor még a medve
bocs volt,
dehogy viselt
medvebocskort!
Kiskorú volt.
Mezítlábás.
Bumfordi és
mézesmázás.

Miután megért
két telet,
az apró bocsból
medve lett.
Gyorsan kinőtte
bocs-korát,
s elcsente
apja bocskorát.

Kereste az
öreg medve,
igen el volt
keseredve . . .
Megállt egy nagy
fenyő mögött,
s mély hangon
ekképp dörmögött:

Elveszett két pár
lábbeli!
Mézet kap, aki
megleli!

Hacsak visszahoz
egy párt is,
kap tőlem
málnalekvárt is!

Megszólalt a
medve fia:
Apám! Nincs
itt tragédia!
Bocskorod
én emeltem el,
én vagyok, ki
mézet érdemel.

Urgum-burgum,
fenegyerek!
Fenekedre
hetet verek!
Apád megért már
tíz telet,
megilletné több
tisztelet!

De jó apám,
már megbocsásás,
énbennem eztán
bocsot ne láss!
Kinőttem már a
bocs-korom,
s illő, hogy
legyen bocskorom.

Igazad van! —
jött a válasz.
— Eredj a vargához,
s válassz!

Apám! Kéne
harişnya is
s méz, mit
fiad fal is,
nyal is!

Mi tagadás:
nem tagadom!
Minden pénzem
neked adom.
De tallérunk
nincs, csak
nyolcvan . . .
Mezítlábunk
viszont nyolc van.

Anyád s húgod
nem nyugodnak,
míg bocskora
nincs húgodnak.
De ha négy pár
bocskort vennénk,
egész télen
mit is ennénk?

Hacsak két lábra
nem állunk,
nem is tudom,
mit csinálunk?!

Nem élhetünk
oly nagylábon,
hogy járassunk
mind négy lábon . . .

Az lesz hát a
szokás nálunk,
hogy ezentúl
kétláb járunk.
Méztől szájunk
meg nem fosztjuk,
inkább bocskorunkat
osztjuk . . .

Azóta, ha jön
a szép tél,
kétláb járnak
medvééknél.

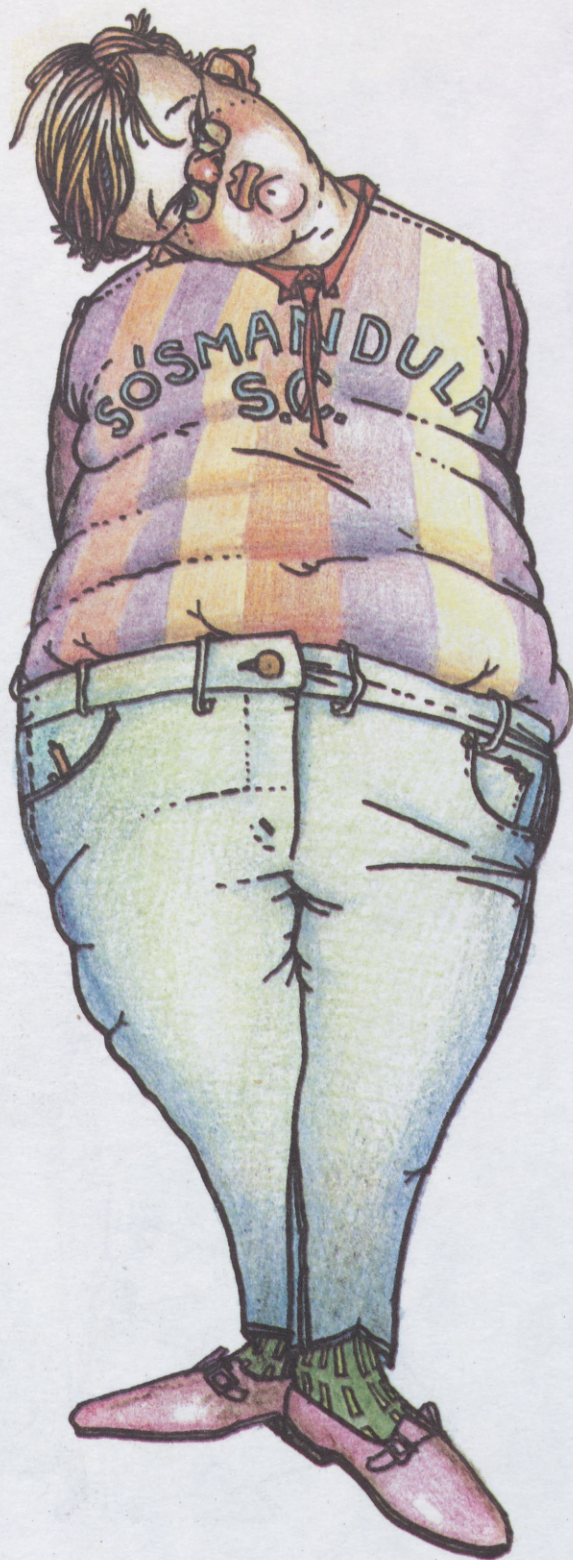
Nagyszünetben

Irigylem a Grossmann Dulát:
gyakran eszik sós mandulát.
Leves előtt, leves után
rágja, és bámécsol bután.
Hidd el nekem, Grossmann Dusi,
mandulától lettél Duci.
Azért, mert nem adtál, Dula,
lám, felfújt a sós mandula!

Takarodó

Megkérdeztem Leventét:
látott-e naplementét?
Azt mondta, hogy nem látott,
égre száját nem tátott.

Hány az óra, Levente?
A Nap vajon lement-e?
Mert ha a Nap lement, Mári
— mint egy kerek ementáli,
Levente is, Mári is —,
mars az ágyba máris!

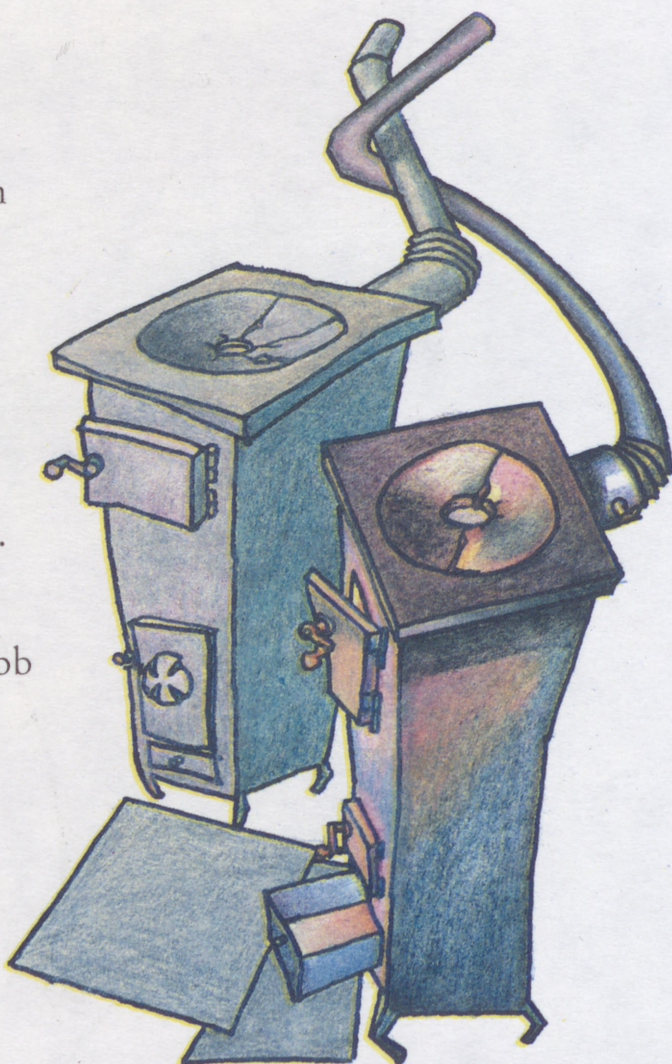

Téli este

Kályha szól
a Kályhánéhoz:
jól megvagyunk
mi ketten!
Elvagyunk mi
egész télen
hatvan mázsa
briketten.

Emlékszel az
ifjúságra?!
Az volt az én
szép korom!
Ellobogtam
egész éjjel
három lapát
szénporon.

De a párja
nem válaszol.
Úgy látszik,
hogy elaludt
— így legalább
nem füstöli
éjjel tele
a falut.

Technika

Cselszövőszék,
cselfonál,
valaki telefonál.
Fejem fölött
plafon áll,
tele hanggal
a fonál.
A plafon az
mennyezet,
mennyezetben
kábel,
a kábelben
erezet,
ne hámozd meg
e rezet
kis barátom,
Ábel.
Leszakadt a
plafonom,
süket a
telefonom.
Pókot hívok,
befonja,
neki lesz
telefonja.

Kecskevacsora

Az Alföldön,
Kecskeméten,
kecske legelget
a réten.
Lassan legel,
legelőzik,
birkák jönnek,
megelőzik.
Ráhömpölyögnek
a rétre,
egy szál fű se
marad hétre.
Üres még a
kecske gyomra,
ráfanyalodik
a gyomra.
Keserű a
gyomvacsora
— aki lusta,
ez a sora.

Pásztorének

Gyertek, libuskáim,
libalegelőre!
Sorba, butuskáim!
Gúnár: legelőre!
Gi-gá-gi, galiba,
vár rátok a tarló,
üres a kaliba,
ne légy, liba, gyarló!
Szemezzetek, egyetek,
dagadjon a begyetek!

Évgyűrű

Januárfa,
febru-hárfa,
már-ciusfa,
áp-rilisfa,
májusfa.

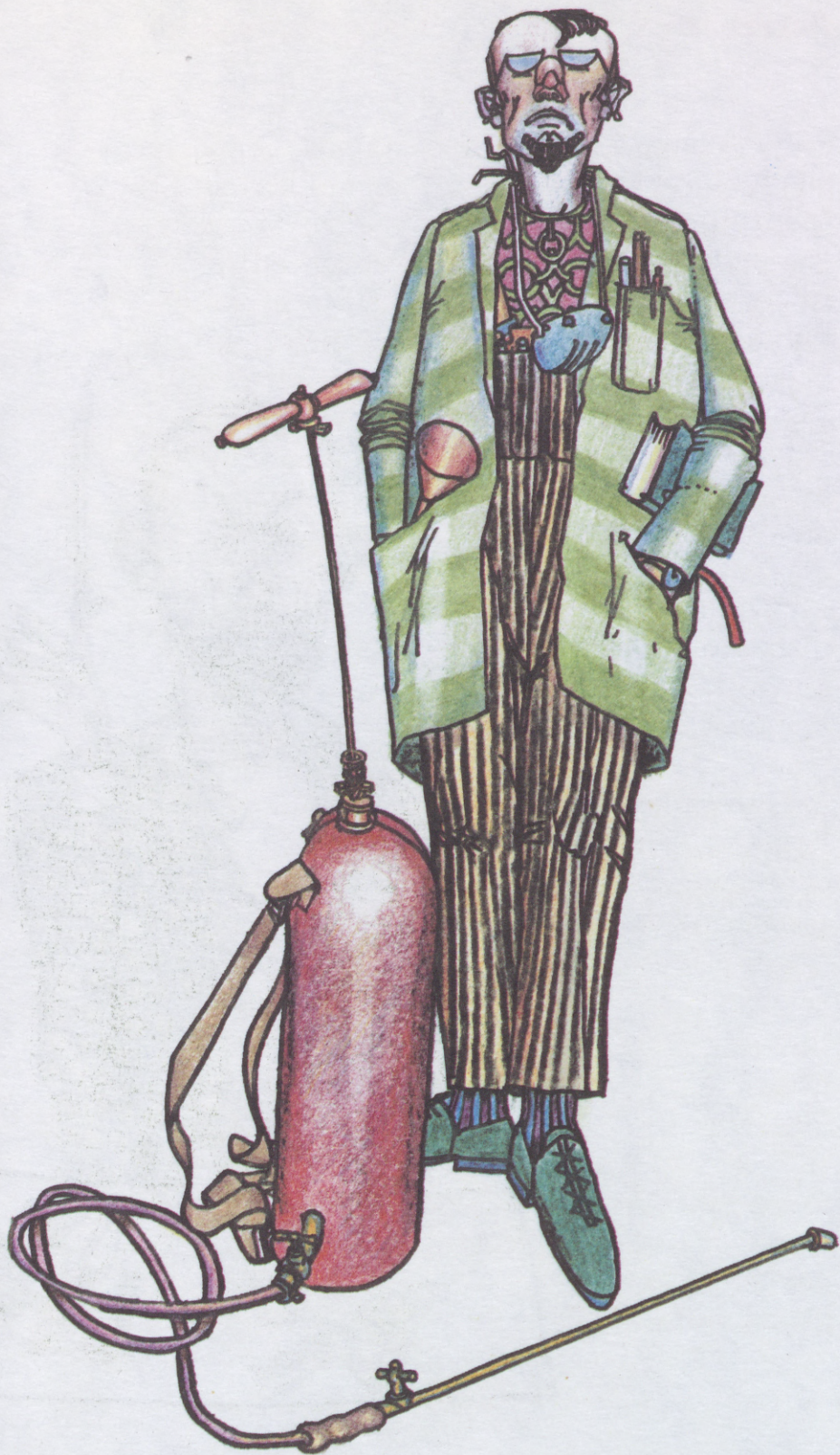
Júniusfa,
nyárfa,
fagusztus.

Szept-emberfa,
ok-tóberfa,
nov-emberfa,
karácsonyfa.

A vegyszerészhez

Sajnos, Ernő,
termő kerted
— vegyszerekkel
eltekerted!
Olyan gyakran
permeteztél,
hogy kertészből
vegyész lettél.
Mit bánom én!
Legyél vegyész!
Szívet nem kér,
elég az ész.
De csak ésszel
nem mész sokra,
bodzát terem
epred bokra.
Téli almád
nyáron érik,
káposztád sem
ér az évig.
Napraforgód
Napnak háttal
takaródzik
nagykabáttal.
Karalábéd,
mint lópata,
Ernő, nem vagy
demokrata!
Majd jövőre
meglátod,
terem tököd
nitrátot!

Beretvás

Van egy mérges borbély:
elindul a tokkal,
tokban beretvával,
vad indulatokkal.
Elér a tükörig,
kinyitja a tokot,
s feje körül kerít
vagy kilencszáz fokot.
Kilencszáz fok nyomán
lepereg a haja,
nem marad kobakján
csak a haj apraja.
Megy a mérges borbély
nyaka fölött tökkel,
fényes koponyával,
beretvált üstökkel.

Váróterembe ül,
hogy ott haja kinő,
de a haja késik,
hasztalan vár Benő.

Kölcsönkenyér

Ott, ahol most lakom én,
részt vettem egy lakomán.
Mert meghívott a komám,
akit csaptam nyakon én . . .

Elővette zsebkését,
s adott egy tál zabkását,
majd feltette kérdését:
ennél inkább babkását?

Vagy kérsz előbb nyaklevest?
Nyakleveshez nyaksálat?
Van baromfi! Friss állat!
Forrázott borz, nyúzott nyest . . .

Van varjúsült s pecsenye!
Egyél, komám, ne légy rest!
Húsod mellé vegyél rizst,
s később lesz majd kocsonya . . .

Kaphatsz rétest — mogyoróst,
s három pofont, megyerist.
Két ráadást, magyarost,
tejbegrízt meg anyarozst!

Dehogy kérek! — mondtam én,
s felugrottam, mint a mén.
Ámde komám, mint a kán,
felnyerített: mondtam ám,

kölcsönkenyér visszajár!
Mert ki borom issza már
— levesem is egye meg,
hogy a ragya vegye meg . . .

És mert komám nem volt rest,
lekent három nyaklevest.
Kettővel most tartozom —
mondtam —, de majd meghozom!

Megállj

Utánfutóm neve: UFÓ —
előtte fut az autó.
Utánfutóm után bután
loholsz, mint egy orángután.

Pedig nem viszek marslakót,
gázt viszek csupán, egy akót.
Ne loholsz az UFÓ-m után,
nem nemesgáz: propán-bután.

Macskafarsang, maszkabál

Macskalaki Szőr Pamacska —
öreg kandúr — fakó macska,
megkopott pamacs alakban
éldegél a macskalakban.

Nagy lak: fala kilenc arasz,
rajta fikarcnyi falragasz.
A falragaszon szöveg áll:
ma este lesz a macskabál.

Fal tövénél eb ácsorog,
ereszről a víz rácsorog . . .
Ebsora nem ideális,
száján kicsordul a nyál is.

Toporog, odaáll, s ide,
húst álmodik egy tepsibe,
mely lehet kacsá vagy csibe,
csak már ehetné, sebtibe'.

Csahol, kilátszik fogsora,
vonít, mert nincsen jobb sora.
Hogyha üres a kutyabél,
miért nincs inkább kutyabál!

Tegnap sem evett ebédet,
fabatkát ér az ebélet!
Szája sarkában vicsor ül,
sejti: tán ma sem vacsorál.

Érzi, nem marad élve itt,
csak ha feladja elveit.
Teli torokból kiabál:
mikor lesz végre kutyabál?!

Mikor lesznek már ebtorok,
ahol az éhes Hektorok
kitorkoskodják magukat,
s megtömhetik a hasukat?!

Kiszól Pamacs az ablakon:
ne voníts ott, hol én lakom!
Ne akarj folyton étkezni,
eredj máshova éhezni!

Ravaszka róka megy arra . . .
Megáll, és fölneéz a falra.
Sandán lesi a falragaszt,
kuvasz képén a vad grimaszt . . .

Mi bajod, kedves kuvaszom?
Tán a fogad fáj? Kiveszem.
Vagy csak éhezel, szegény`eb?
Látszik: nem lehetsz szegényebb.

Fáj bizony egy vacsorára . . .
Az lenne e vicsor ára!
Mert ha süttet ennék hagymán,
a vicsorgást abbahagynám.

Macskabálba . . . ha mehetnék . . .
báli tálból húst ehetnék . . .
Esélyeim — lám — nem nagyok,
mivelhogy macska nem vagyok.

Ugyan, kuvasz! Ne légy dőre!
Macska lehetsz egy időre!
Eb létedre ne légy csacska,
amíg bál lesz, legyél macska!

Lásd, hogy mily ravasz a róka,
nesze, itt van egy paróka.
Vedd fel, akármilyen gyatra,
és a bálba gyere hatra . . .

Ebben majd macskának látszol,
maszkabál lesz, macskát játszol.
Teljesülhet kuvasz-álmod,
bőven lesz ott mit zabálnod.

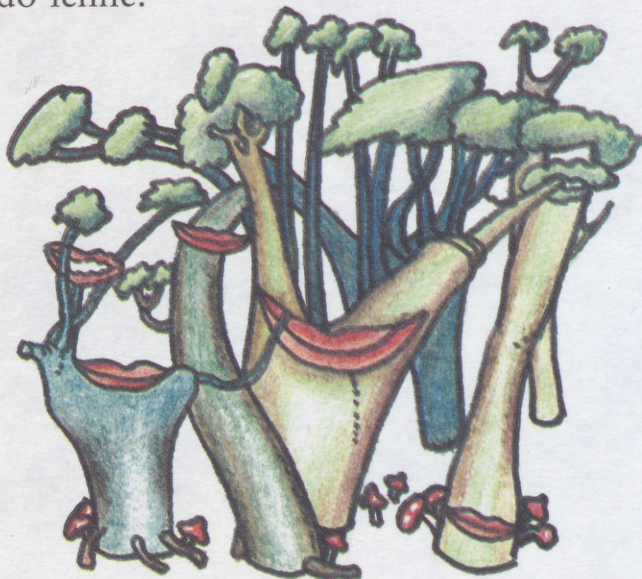
Mert macskának eszskabálva,
vígán mehetsz macskabálba.
Én már fél hatkor ott leszek,
s veled egy tálból húst eszek.

Bolyongó

Boldogfa I

Ha Boldogfa erdő lenne,
sok boldog fa lenne benne,
és a neve nem Boldogfa,
hanem Boldogerdő lenne.

Boldogfa II

Boldogfán meséli Bódog:
elrágták fáját a hódok.
Ne boldogtalankodj, Bódog,
a fádhoz majd hozzátódom.

Vága

Város-e, falu-e Vága?
Mellette a folyó — Vág-e?
Nemigen tudja az ember,
mert ami folyó volt — tenger.

Szomotor

Szomotoron jártam lovon s motoron,
szalonnáztam szüret után a toron.
Óbort ittam, énekeltem eleget,
de utána nem oldottam kereket.
Lovam hátán hagytam el én Szomotort,
mert eladtam hordó borért a motort.

Guszona

Egyszer jártam Guszonán,
de nem gyalog, buszon ám!
Vissza már gyalog jöttem,
porzott az út mögöttem,
s amit vettem Guszonán,
Fülekgig azt megettem.

Fülek

Lekváros fülekkkel
érkeztem Fülekre,
kerestem Eleket,
de Elek nem felelt,
így hát a mondandóm
süket fülekre lelt.

Karva

Fura falu Karva,
hol a karvaly karma
kesztyűbe van varrva,
és a kecske szarva
mindig le van törve.

Pered

Bíró elé szólítottak Peredre.
Azt írták, hogy menjek el a peredre!
Kikérdeztek: láttalak-e feredni?
Láttalak — és nem is tudom feledni.

Feled

Volt nekem szeretőm Feleden.
Feledni? — dehogyis feledem!
Nem lett a felem a feledi nő,
engem elfeledett egészen ő.

Kosút

Kosútra nem vezet sok út
s nem is ott született Kossuth.
Tudom, hol született: Monokon.
Rokonom vitt oda motoron.

Kuntapolca

Egy embernek Kuntapolcán,
kamrájában, kint a polcán
— mint iskolás gyerekek —
sorban ülnek egerek.

Jóka

Tegnapelőtt Jókán
mulattam egy mókán:
ló lovagolt rókán,
s haj nőtt a parókán.

Vök

Tegnapelőtt Vökön
pihentem egy tökön.
Megpihentem — félig,
s mentem tovább, Félig.

Fél

Utam félbemaradt Félben,
elszundítottam ott délben.
Felébredtem estefeje,
oda lett a napom fele.

Negyed

Vágfarkasd mellett, Negyeden,
kis szoknyát láttam kegyeden.
Lábad negyedrészt takarta,
takarékos volt, ki varrta.
Nem vagy te negyedi, Bözsi!
Mözsön laksz, mégse vagy mözsi.

Zsigárd

Láttam én Agárdon agárt,
de soha Zsigárdon zsigárt.

Bogyarét

Mondtam-e már, hogy a héten
kétszer jártam Bogyaréten?
Csütörtökön legeltetni,
pénteken meg kölest vetni.

Anyala

Naszvad mellett, Anyalán,
két nő kapál: anya, lány.
Ezért van, hogy Anyalán,
nem terem meg a csalán.

Baka

Duna mellett fekszik Baka,
sok embernek van ott laka.
Én is jártam kétszer Bakán,
benéztem egy ház ablakán.
Bent egy őzbak állt előttem,
Bakán bakot mégse lőttem.

Helemba

Csendes falu Helemba,
csend hever ott, halomba'.
Csend a csendhez koccan, ó,
halom alatt moccanó...

Mad I

Albár mellett, Madon
banán terem vadon.
Mégsem eszi Lívia,
mert Mad nem Bolívia.

Mad II

Albár mellett nemes Madon,
bicska terem, ne vess: vadon.
Híremért engem ne vess meg,
és ha arra jársz, keress meg.
Kapsz tőlem egy madi bicskát
meg az orrodra egy fricskát.
Madi bicsak, réz a nyele,
kivágom a rezet vele.

Ógelle

Régen, húsvét reggelén,
felébredtem Ógellén.
Hogy húsvét volt — nem tudtam,
ezért tovább aludtam.
Így történt, hogy Ógellén
nem locsoltam reggel én.

Nagyabony

Nagyabonyban egy kislányon
elszakadt a kis ubony . . .
Nem is egy, de mindjárt három,
ilyen falu Nagyabony.

Ímely

Imelyen gyomrom émelyeg.
Bort iszom, íme: jé, meleg!
Eszem a levest: jég hideg.
Kavarom, fújom: még hideg.
Aztán a kalapom leveszem,
de így se meleg a levesem.

Kis- és Nagy Géres

Bodrogközben van két Géres,
ott a májas hurka véres.
A véres meg persze májas,
és a juhász igen nyájas.
Tokajit iszik a nyája,
borospince a tanyája.

Ebed

Párkány mellett, Ebeden,
póráz van az ebeden.
Ne tartsd pórázon az ebed,
szegény kutya belegebed!

Nagylúcs

Túl a falun, Lúcs mellett,
kecske megy a lőcs mellett.
Vonszol kecske-szekerkét,
benne gyerek ül, vagy hét.
Az egyik Káposztás Pál,
a másik Vámos Gáspár.
Ideérnek? Ne várd ki!
Ötük nevét találd ki!

Lédec

Ismerek egy lédecit,
utálja a féldecit.
Hiszik-e vagy nem hiszik:
borra ő csak bort iszik.

Kolony

Nyitra mellett fekszik Kolony,
dombból nő ki ott a torony.
Mikor a Nap leáldozó,
hegyet mász a harangozó.

Ghymes

Igen jeles falu Ghymes,
mert ott minden ingujj hímes.
Lányok hímezték csodásra,
mint a tojást locsolásra.

Iske

Kicsi falu Iske,
tenyeremben tüske.
Kiveszem a tüskét,
benne hagyom Iskét.

Vágvecse

Egyszer volt, hol nem volt Vágvecse,
mára már nem maradt híre se.
Mint a velőt a veséhez,
hozzácsapták Vágsellyéhez.

Izsa

Izsa nem Kanizsa,
Kanizsa nem Izsa.
Házasember nős lény,
de Iza nem nőtény.
Nem a neje Kanizsának,
lakóhelye az Izának.

Izsap

Vágtál-e nádat Izsapon?
Jártál-e nád közt, iszapon?
Eljutottál-e Szapra,
kiértél-e a napra?

Alsó- Felsőszemeréd

Alsó- Felsőszemeréd . . .
. . . kutam vizét kimeréd.
Nézem: szemem kimered,
ahogy vizem kimered.
Szerencsére az eső
szép csendesen elered.
Diód ősszel levered,
nő a kukoricacső.

Csilizradvány

Csilizradvány nem maradvány,
sőt a neve nem ragadvány.
Én is jártam Radványon,
gyalog, és nem vágányon.

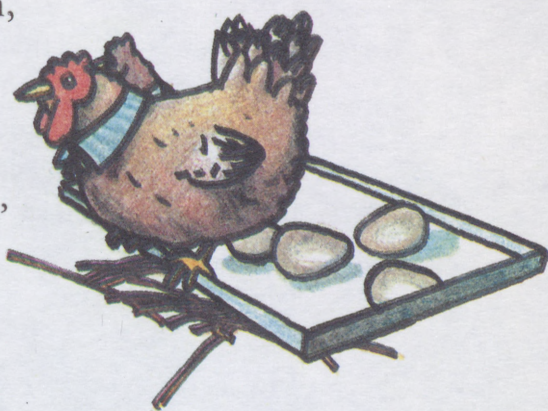

Alsó- és Felsőszeli

Felsőszelin alsószoknya,
Alsószelin felső,
lányok futnak a szoknyában,
egyikük se első.

Szepszi

Tudod-e azt, hogy Szepsibe'
tyúkók tojnak a tepsibe?!
Nem pottyán a tojás sárba,
nem megy a rántotta kárba.

Szádalmás

Mit pletykáztál Szádalmáson?
Mért járattad szádat mászon?
Ne merészkedj Szádalmásra,
takarodj fel a padlásra!

Beretke

Kicsike falu Beretke,
nagyobbka lenni szeretne.
De Beretke nem növekszik,
isten háta mögött fekszik.

Pósfa

Nem nagy falu Pósfa
— nincs is tán ott posta.
Ha lenne ott posta,
írna nekem Jóska.

Nagymegyer

Ha kend Megyerre megy,
miért nem erre megy?
Nem megyek Megyerre,
hanem Nagymagyarra.
Ha Megyerre mennék,
persze, erre mennék.
De megyek Magyarra,
nem erre, amarra.

Nagymagyar

Ha kend Magyarra megy,
miért nem arra megy?
Nem megyek Magyarra,
hanem Nagymegyerre.
Ha Magyarra mennék,
persze, arra mennék.
De megyek Megyerre,
nem arra, emerre.

Nagykapos

Nagykaposon, a laponson
— fura, de egy kalap oson.
Talán ember megy alatta?
Hová oson az ebadta?

Kisújfalu

Kisújfalu mellett
nincsen Nagyófalú.
Nem ott van Nyekeresd,
térképen ne keresd!

Csoltó

Átutaztam egyszer Csoltón
s tüzet láttam a tűzoltón.
Látszott: haja vörös régen
— leöntöttem, le ne égjen.

Csucsom

Rozsnyó mellett Csucsomban,
kisgyerek jár a gyomban.
Rászólnak azon nyomban:
el ne vesszél a gyomban!

Pódafa

Csallóközben Pódafa,
rágcsál ott egy hódapa.
Mert a neje nem főz fát,
nyersen eszi a fűzfát.

Köbölkút

Azt üzenem Köbölkútra:
vigyenek vizet az útra!
Tegyenek utat az útra,
hogy eljussak Köbölkútra!

Gesztete

Keresd, hol van Gesztete!
Ne amazt ott! Eztet e!
Leld meg gyorsan Gesztetét,
Gesztetén a gesztenyét!

Harkács

Tornalja mellett van Harkács,
él ott egy hangos s egy halk ács.
A hangos folyton kopácsol,
a halk meg lusta, nem ácsol.

Libád

Libádtól messze van Zalaba,
eltotyogott oda a liba.
Vissza is hajtottam Libádra,
s mondta, hogy vigyázz a libádra.

Melléte

Minden dolgom mellétéve,
elutaztam Mellétére.
Fazekat akartam hozni,
s nekem kellett korongozni . . .

Vágkirályfa

Vágkirályfán, a Vág partján, fát vág a király.
Haragszik, mert fejszénének a nyele kijár.
Félredobja a fejszéjét, én meg nevetek,
mert azt mondja: nem vágok fát, inkább ültetek!

Kelenye és Lekenye

Megy egy ember Lekenyeről, messzi, Kelenyére,
meg egy másik Kelenyeről, messzi, Lekenyére.
A félúton találkoznak. Kell-e kenyér? — kérdik.
Kicserélik kenyерüket, s meg sem állnak Érdig.

Érdre érnek, csodálkoznak: mit keresünk Érden?
Ők sem értik, én sem értem, tőletek se kérdem.

Egyhetes bolyongás

Hétfőn jártam Tardóskedden,
Szerdahelyen kedden,
szerdán voltam Csütörtökben,
el is ment a kedvem . . .
Nagypénteken Nagyszombatban
vásároltam hét főre,
érthető, hogy sántikálva
értem haza hétfőre.

Találmány

Csőtésztából
építettem
leves-vezetékét,
végére egy
csapot tettem,
közepére
léket.
Eldugult a
leves-csapom,
csőbe vertem
éket,
azóta sem
eszem levest,
csakis
főzeléket.

Fakalap

Faluvégen,
a lapon,
ott, ahol a
Nap eloson,
fúr-faricskál
egy asztalos,
akinek e
szakma magos.

Kezdő mester,
még nem rangos.
De az apja?!
Vén furfangos!
Sokat tanult,
jó ácsmester,
becses neve:
Bács Szilveszter.

Fia? — ágyat
ígér keddre,
s szerdán szabja
rövidebbre!
Csütörtökön
megenyvezi,
harmadnap aztán
szétszedi . . .

Hétfőn pedig
tüzel vele,
ezért nem
fekhetek bele

én, ki az ágyat
rendeltem . . .
Mert ez a mester
rendetlen.

Fűrészport gyárt
meg forgácsot!
Irigyli apját,
az ácsot,
aki addig
kombinálgat,
míg minden fát
felhasználhat.

Gyalupadon
görbe falap,
asztalosan
pörge kalap.
Egyengeti a
falapot,
igazgatja a
kalapot . . .

Gyalulgatja, reszelgeti,
ezer módját
eszelgeti.
De nem simul
ám a falap,
púpos, mint egy
lapos kalap.

Odalép hozzá
az apja,
kinek régen
nincs kalapja.
„Fiam, ebből nem
lesz asztal!
Csak a munkádban
marasztal . . .

Add csak nekem
a falapot,
csinálok abból
kalapot!
Fejemen rég
nincsen bura,
ezért is hajtom
főm búra.“

Kézbe veszi
a görbe fát,
s keres egy
kerek kaptafát.
Rásandít a
görbe fára,
s ráteszi a
kaptafára.

Vasalóval
kezdi sütni,
fakalapáccsal
meg ütni.
Púposodik szépen
a lap,
s lassan olyan,
mint egy kalap.

Csudamód hajlik
a fája —
karimát is
körít rája.
Szájtátva
nézi a fia
meg a menyé,
Terézia.

„Jó szerszám
a fakalapács!
Apám, kend egy
fakalap-ács!
S bár nem volt
e falap lapos . . .
Apám, kend
egy fakalapos!”

Nézi, mily ügyes
az apja,
hogy készül a
fakalapja . . .
Kutyából nem
lesz szalonna!
Falapból kalap
ne volna . . .?

Nem ment kárba
biz a falap,
lett belőle
csudakalap.
Az öreg meg
emelt fővel
járkál a
fa-főfedővel.

Mindenki szájtátva
bámul,
hogy lehet egy
kalap fából?
Az öreg meg
éjjel-nappal
süvegel a
fakalappal.

Zsebemben egy
laposüveg,
de jó e
falapos süveg!
Hisz jobb, ha csak
a kalap fa,
mintha fafej
vón' alatta . . .”

Van már fején
fából bura,
nincs hát oka
már a búra.
Jókedvében
azt énekli:
„Nincsen jobb,
mint a fadekli.

Anyaga fa,
nem is nemez,
csak közönséges
falemez.
Nincs itt semmi
ramazúri,
ez parasztos,
amaz úri.”

Feje tele
faszálkával,
s olykor haját
kaszál fával.
Szól a fia:
„Sebaj, Papi!
Faszálkás,
ki fakalapi!

Fajankó

Az utcánkban ruhabolt van,
s e ruhabolt falába' —
üvegezett kirakatban —
ácsorog egy fabába.

Fajankó e fabáb neve,
fakeze van s falába,
fából van a kerek feje,
s nem jár faiskolába.

Reggel, mikor arra megyek —
nem ezoldalt, amazon —,
ráköszönök, süvegelek,
s nem köszön e fa-fazon.

Pedig fején fakalap van,
s a falában fapapucs.
Némán áll a kirakatban,
azt se mondja: fapapucs.

Mert fajankó faragatlan,
pedig fából faragták.
A modora kiforratlan,
nyelvét? — tán leharapták.

Bikkfanyelven ezért szótlan,
süket, mint a fakéreg,
tekintete igen sótlan,
örökösen fakírog.

Mindenféle ruha rajta:
szövetnadrág, fakabát,

fagallérja ki van hajtva,
de mit ér ily fabarát.

Fafején illatos fahaj,
nem kell arra Fa sampon,
elolvad azon a favaj,
légy mászik a sorompón.

Lecsurgó vaj tetejére
rászór egy kis fahamut,
s a fahéjas fafejére
felülteti Fa Samut.

Ül Samu a langyos vajon
meg a rászórt fahamun,
de hogy miért, azt nem tudja,
csak az a vén bölcs Salamun.

A farzsebben fakabala,
facipőben fazokni . . .
Aki egyszer fából vala,
nem tud arról leszokni.

Fagalléron árcédula,
rajta az ár: fabatka,
itt vesz zakót Facér Gyula
— ráillik a kabátka.

A fanyakon fafej, kerek,
s a fából való fejen kóc,
jaj, de fafej ez a gyerek,
olyan, mint egy Fajankóc.

Bent a boltban, a pult mögött,
fanyalog a fakofa,
mert Fajankó füle fölött
ott ücsörög Samuka.

Azt suttogja: mondom Önnek,
vacsorázzon tűzifát,
s holnap reggel, ha köszönnek,
ne vágjon ily fapofát!

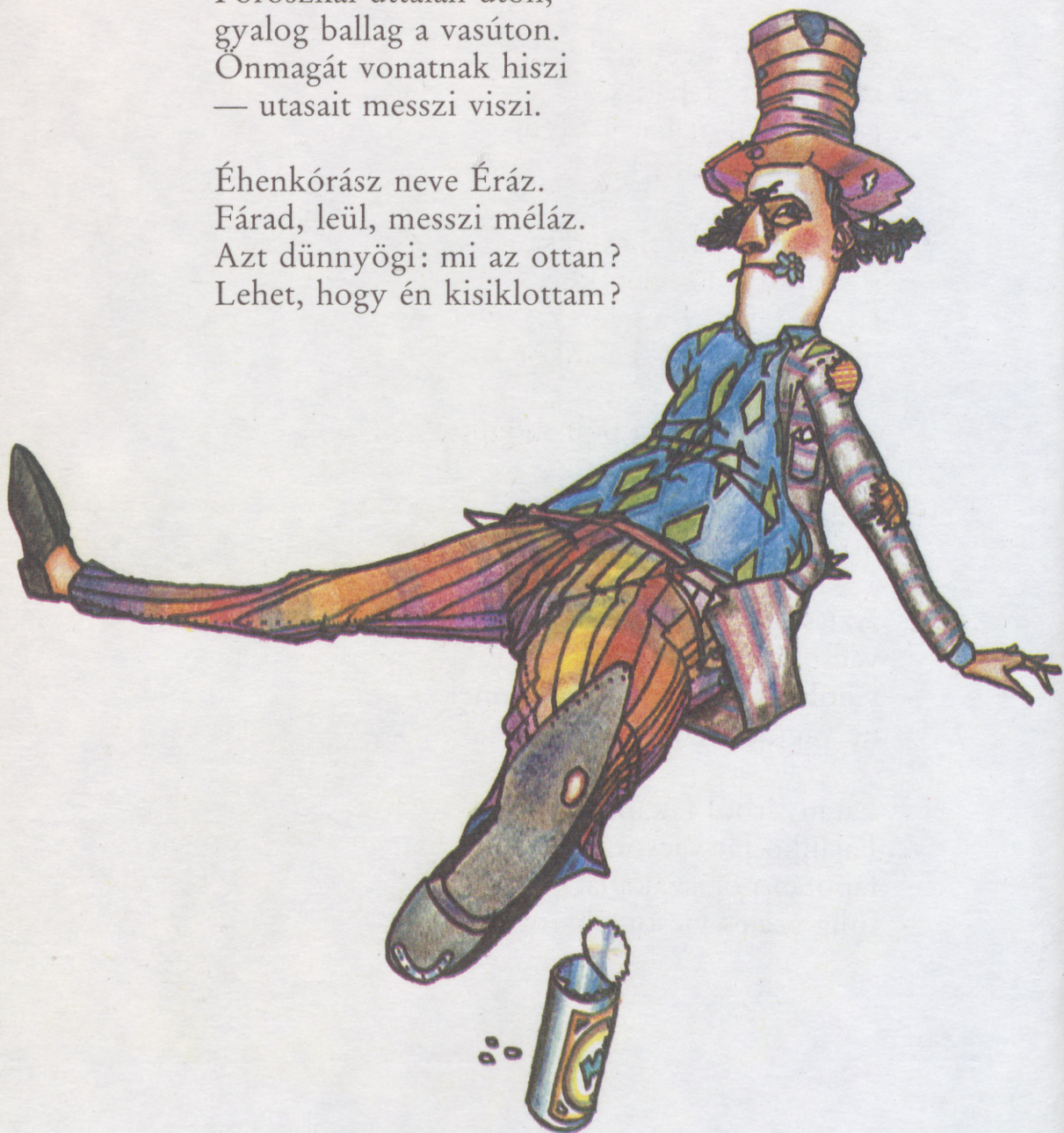
Fatányérből fakanállal
Fajankó fát vacsorál,
fapofán pofaszakállal —
fülig széles vicsor ül.

Éráz

Van egy ember — éhenkórász.
Nyáron teáz, télen kóláz.
Vízzel boroz őszi időben,
tavasszal jár hócipőben.

Poroszkál úttalan úton,
gyalog ballag a vasúton.
Önmagát vonatnak hiszi
— utasait messzi viszi.

Éhenkórász neve Éráz.
Fárad, leül, messzi méláz.
Azt dünnyögi: mi az ottan?
Lehet, hogy én kisiklottam?

Bukfenc

Ki látott már medvén mentét,
sötét éjjel naplementét?
És ki látott eben gubát,
krumpli bokrán levendulát?
Láttál-e rohanó rákot,
denevéren anorákot?
Látsz-e olykor tökön fődöt?
És ha látsz, hát köszöntöd őt?
Gyárkéményen látsz-e fület,
s jár-e a cipőd nélküled?
Játszál-e hegedűtokon,
s vajon nem vették-e zokon?
Láttál-e zongorán zoknit,
kecske szakállában loknit?
Madárijesztőnél csokrot,
borospince alján bokrot?
Láttál-e spanyolt, ki talján,
s kéményt krumpliverem alján?
Nyakkendőt a palack nyakán,
fakalapot öregapán?
Korcsolyázó ebihalat,
tejszínhabból szobafalat?
Szobafalon zseb-ablakot,
muslicát, mely jégben lakott?
Láttál-e már liftet tanyán,
miniszoknyát öreg banyán?
Bányarémet a padláson,
saját bajuszodat másón?
Láttál-e már csepüt rágni
színészt, kupát kupán vágni?
Kiskertajtón ostromzarat,
várót, ki magára várat?

Csokoládét gyepen szőve,
s csigát, mikor nő a szőre?
Töretlenül zabtöreket,
zabot hegyező gyereket?
Láttál-e már pöttyös kockát,
s íróasztalon lapockát?
Madárijesztőket frakkban,
éhes disznót lakni makkban?
Félig üres teliholdat,
s gatyát, mit a Feri toldat?
Borsószemen szemöldököt,
jégszekrényben süttött tököt?
Láttál-e már sárga hollót,
hernyórágta metszőollót?
Autóbuszt két keréken,
lila pecsétet egy léken?
Tintahalat tolltartóban,
radírt, fürödni a tóban?
Bicikliző margarétát,
cilinderben marharépát?
Nagy ablakot alagúton,
repülő, mely megy az úton?
Kisvasúton nagy vonatot,
s manót, ki a kútban lakott?
Erdőszélen sötét vadont,
kéményt, melyben túr a vakond?
Gyalog a vizen jártál-e,
rolleren szarvast láttál-e?
Vártál-e a sietőre,
s ültél-e már forró kőre?
Sütötte-e a feneked?
Mert ha igen, úgy kell neked!
Fürödtél-e tejben-vajban,
s nevettél-e, mikor baj van?
Láttál-e már sánta tevét,

ki homokba dugja fejét?
Púpos struccot rövid nyakkal,
fagylaltgombócot salakkal?
Rajzoltál-e falra házat,
s mértél-e mérleggel lázat?
Voltál-e már az, ki leszél,
alszol-e, ha almát eszel?
Ébren eszel-e spenótot,
fűzöl-e a tűbe drótot?
Láttál-e már barométert,
s hívtad-e már Pálnak Pétert?
Repült-e már veled csónak,
s láttad-e Zsuzsát Katónak?
Ittál-e már fogpiszkálót,
s etettél-e hallal hálót?
Láttad-e itt azt, ki ott áll,
s úrladikról már hallottál?
Szagoltál-e kölnivizet,
s adósod-e, aki fizet?
Tartozol-e számadással?
Velem játszol? Avagy mással?
Jártál-e már Csallóközben
úgy, hogy Győrben voltál közben?
Láttál-e már ernyős Ernőt,
egyenes úton tekergőt?
Dobost, ki simogat dobot,
lovast, aki nyergel bobot?
Sízőt, aki korcsolyázik,
száraz embert, mikor ázik?
Gerelyvetőt, ki vet árpát,
s Bélát, kinek lánya Árpád?
Díjbirkózót, aki evez,
aki nem az, nem is emez?
Mert ha sosem látsz ily jókat
— aludj, s álmodj hasonlókat!

Tartalom

Csudakert	7
Prózavers	8
Dzsungel	10
Kis állatkert	12
Csoda	17
Postafordulta	18
Bor bej	20
Szófejtő	20
Medvebocskor	22
Nagyszünetben	24
Takarodó	24
Téli este	26
Technika	27
Kecskevacsora	27
Pásztorének	28
Évgyűrű	28
A vegyszerészhez	28
Beretvás	30
Kölcsönkenyér	31
Megállj	32
Macskafarsang, maszkabál	33
Bolyongó	36
Találmány	49
Fakalap	50
Fajankó	53
Éráz	56
Bukfenc	57

Megjelent a Magyar Köztársaság és a Cseh-szlovák Szövetségi Köztársaság közös
könyvkiadási egyezményének keretében. Készült 2 250 példányban a Móra Ferenc
Ifjúsági Könyvkiadó, Budapest részére a Madách Könyvkiadó, Pozsony –
Bratislava gondozásában.

KESZELI FERENC

Szóhancúr

Illusztrálta Szukálek Lajos.

A fedélterv (Szukálek L. rajzának a felhasználásával) és a grafikai elrendezés Varga Lajos munkája. Első kiadás. Kiadta a Madách Könyv-és Lapkiadó Pozsony – Bratislava 1990. Oldalszám 64. Felelős szerkesztő Fazekas József.

Nyomta a Východoslovenské tlačiarne, z. p., Košice. Szerzői ívek száma 3,97 (2,30 szöveg + 1,67 ill.). Kiadói ívek száma 4,44.

Összpéldányszám 10 250, ebből 2 250 példány a Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó. Budapest részére készült a Magyar Köztársaság és a Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság közös könyvkiadási egyezményének keretében.

Témakör 14

Ára 21,— Kčs

303/23/857

ISBN 80—7089—076—2

FERENC KESZELI

Slovné kotrmelce

Ilustroval Lajos Szukukálek. Polep s použitím ilustrácie L. Szukukáleka a grafickú úpravu navrhol Lajos Varga. Prvé vydanie. Vydal Madách, vydavateľstvo kníh a časopisov, n. p., Bratislava 1990. Strán 64. Zodpovedný redaktor József Fazekas. Vytlačili Východoslovenské tlačiarne, š. p., Košice.

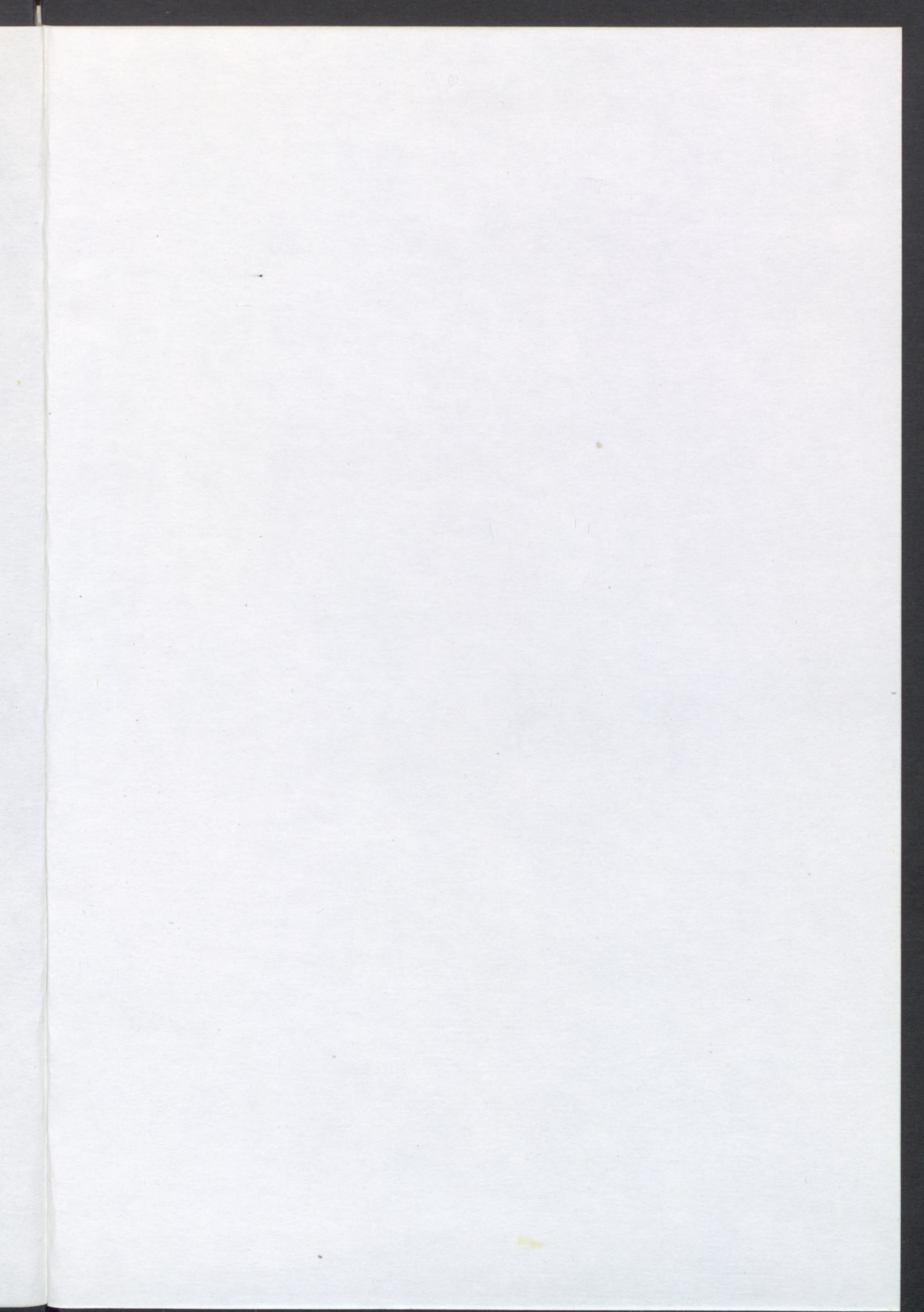
AH 3,97 (2,30 text + 1,67 il.). VH 4,44. Celkový náklad 10 250 výtlačkov, z toho 2 250 výtlačkov pre Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó, Budapest na základe dohody o spoločnom vydávaní kníh medzi Maďarskou republikou a Českou a Slovenskou Federatívnou Republikou.

Tem. skupina 14

Cena 21,— Kčs

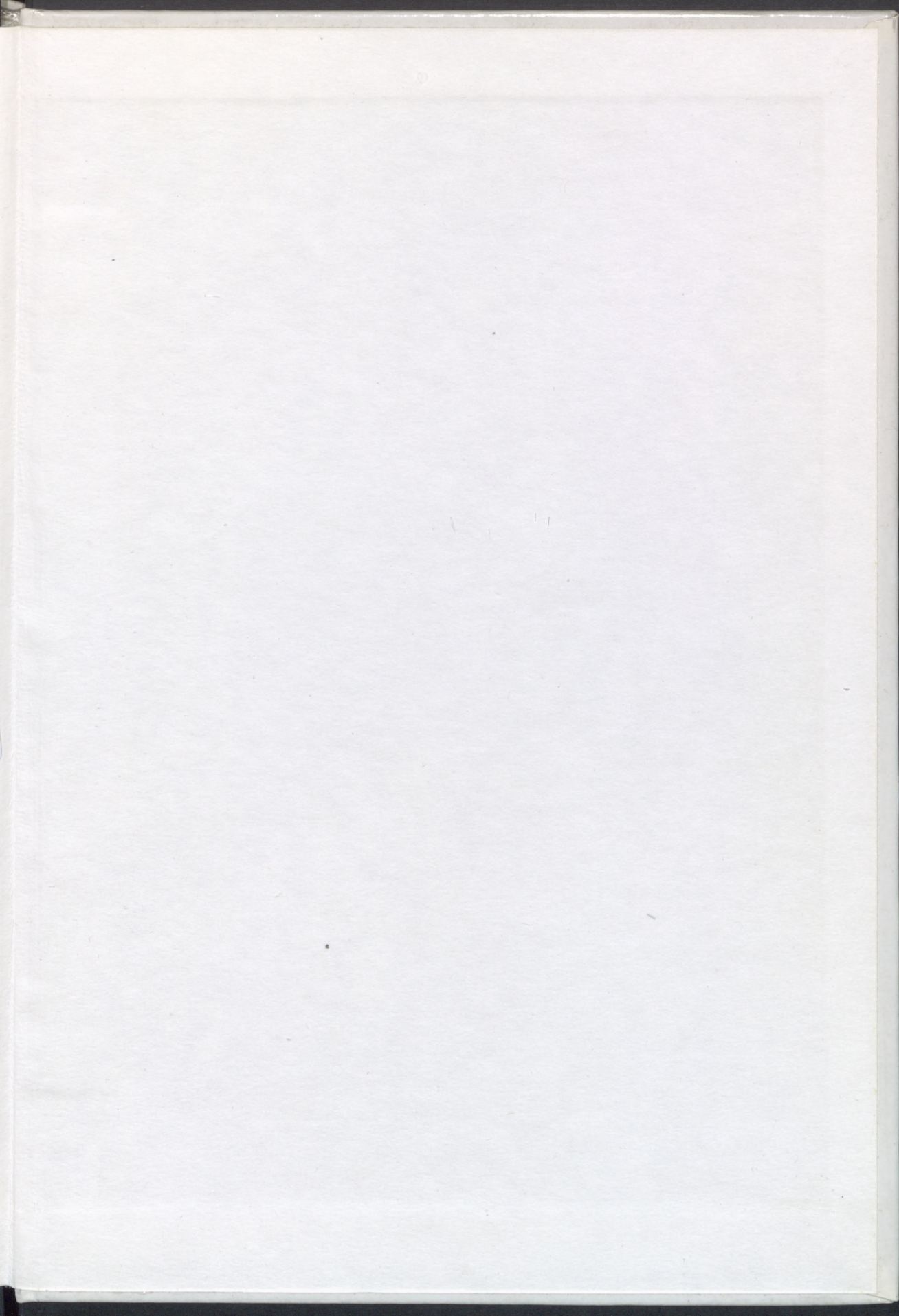
303/23/857

ISBN 80—7089—076—2

5084-2

A fiatal olvasók körében méltán nagy sikert aratott *Hókuszpókusz* szerzője új verseskötetét a nyelvi leleményesség, a játékosság és a humor jellemzi. A napjaink modern, ám furcsa ellentmondásoktól sem mentes világát bemutató szerző versei számos eredeti szójátékot, csalafintaságot, felejthetetlen nyelvi „hancúrozást”, igazi esztétikai élményt kínálnak a gyermekolvasóknak.

KESZELI FERENC / SZÓHIANCÚR

